

ת"פ 23965/04/22 - מדינת ישראל נגד פלוני - בעצמו

בית משפט השלום בבאר שבע
ת"פ 23965-04-22 מדינת ישראל נ' פלוני

לפני בעניין:	כבוד השופט, סגן הנשיא אבישי כהן המאשימה
נגד הנאשם	מדינת ישראל ע"י ב"כ עוה"ד רמה קלימי והמתמחה דרור פרידמן פלוני - בעצמו ע"י ב"כ עוה"ד עמית דויטשר

גזר דין

כתב אישום ורקע

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בשני כתבי אישום שונים בעבירות כדלקמן:
תקיפה לשם גניבה לפי סעיף 381(א)(2) לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין").
גניבה לפי סעיף 384 לחוק העונשין.
תקיפה לפי סעיף 379 לחוק העונשין.
היזק לרכוש לפי סעיף 452 לחוק העונשין.
2. בתאריך 27.11.22 הגיעו הצדדים להסדר דיוני לפיו כתב האישום תוקן (ת"פ 23965-04-22) וכן ביקש הנאשם לצרף כתב אישום נוסף (ת"פ 9914-08-20), שני כתבי האישום תוקנו והנאשם הודה והורשע במיוחס לו בשני כתבי האישום המתוקנים, ההסדר לא כלל הסכמה עונשית כלשהי. הוסכם שהנאשם ישלח לקבלת תסקיר שירות מבחן לעניין העונש.
3. כפי העולה מעובדות **כתב האישום המתוקן** (ת"פ 23965-04-22), בתאריך 02.04.22 בסמוך לשעה 20:00, שהה המתלונן אביו של הנאשם בביתו ברחוב רחבת שמגר בבאר שבע, כאשר תיקו האישי בבית בתוכו החזיק כספו, במעמד זה הגיע הנאשם לבית אחז בתיקו האישי של המתלונן ומשך ממנו את התיק, המתלונן ניסה להתנגד אך הנאשם הדף אותו ולקח ממנו את התיק והוציא מהתיק את הכסף שהיה בתוכו ולקח אותו וזרק את התיק ויצא מהבית. במעשיו תקף הנאשם את אביו המתלונן וזאת בכוונה לגנוב וכן גנב כסף מזומן בסכום גבוה.
4. כפי העולה מעובדות **כתב האישום שצורף** (ת"פ 9914-08-20), במועד הרלוונטי התגורר הנאשם עם אמו בבית ברחוב מקס ברוד בבאר שבע, אחיו של הנאשם, אברהם ואהרון התגוררו גם כן בבית. בתאריך 23.04.20 סמוך לשעה 03:14 נכנס הנאשם לבית כשהוא בגילופין והחל צועק ומעיר בני

הבית משנתם, אברהם התעורר והרגיע הנאשם אז עלה הנאשם לחדרו של אהרון בעט בדלת החדר ופער בה חור אז ניגש לאהרון אחז בצווארו והצמידו לקיר החדר, בהמשך היכה באגרופיו בצלעותיו של אהרון.

תסקירי שירות המבחן

5. בעניינו של הנאשם הוגשו מספר תסקירי שירות מבחן: מהתסקיר שהוגש ביום 07.05.23 סקר שירות המבחן קורות חייו של הנאשם, רווק בן 33, שולב בקהילת "בית אור אביבה", טרם מעצרו התגורר בבית אביו. נסיבות חייו מורכבות וקשות. הנאשם בעל עבר פלילי קודם נדון בעבר למאסרים בפועל. הנאשם שולב בהליך טיפולי נוכח התמכרותו לסמים ואלכוהול. צוין כי בעבר נעשו ניסיונות לשילוב הנאשם במסגרת קהילה טיפולית, הנאשם עבר הליך בהצלחה אך לא הצליח לשמור על ניקיון מסמים לאורך תקופה. שירות המבחן ציין שבמסגרת תיק המעצר הנוכחי, שולב הנאשם במסגרת טיפולית סגורה.

בהתייחס לכתב האישום שצורף (ת"פ 9914-08-20), קיבל הנאשם אחריות חלקית, שכן לטענתו הגיע לבית בשעה מאוחרת בהיותו תחת השפעת אלכוהול הרעיש והחלה מהומה בינו לבין אחיו, אישר שבעט בדלת ודחף את אחיו אך מסר שלא פגע בצווארו. המתלונן מסר שאינו חש איום מהמתלונן בשל היותו בקהילה סגורה, ציין שניתק עימו את הקשר ואינו מעוניין לשוב לקשר עימו גם אם ייגמל.

בהתייחס לתיק האב (ת"פ 23965-04-22) הנאשם הודה במיוחס לו ונטל אחריות מלאה, לטענתו הרקע לביצוע העבירה, חיפוש כסף לצורכי מימון סם, הנאשם מסר שמודה לאביו שהתלונן היות ובעקבות זאת הופנה לקהילה.

מדיווח גורמי הטיפול בקהילה הסגורה עלה שהנאשם שולב בהליך טיפולי החל מיום 10.08.22, מצוי בשלב ב' של הטיפול, מגלה מוטיבציה לשינוי ומעורב באופן מלא בהליך הטיפול. יחד עם זאת צוין שישנו פער בין תחושת העצמי שלו לפיה עושה ככל שביכולתו לבין תחושת הצוות ודיירי הקהילה שהנאשם מנהל שיח ריק מתוכן וניכר שמבטא חשדנות ומתקשה בנתינת אמון וניכר שעסוק בהתאמה חברתית ותחושת ריצוי האחר ומיקומו החברתי. כמו כן צוין שאינו מעוניין להתמודד עם בני משפחתו אשר נפגעו מהתנהגותו.

שירות המבחן התרשם שהנאשם בעל מוטיבציה להמשך הטיפול כאשר צוין שמתקשה להתמודד במצבי דחק וכעס לווסת התנהגותו, בסופו של תסקיר סבר שירות המבחן שיש להמשיך ולבחון ההליך הטיפולי ולכן המליץ על דחייה.

בתסקיר מיום 01.08.23, ציין שירות המבחן דו"ח ועדה מסכמת של גורמי הקהילה "בית אור אביבה" במסגרתו עלה שהנאשם מפיק תועלת מההליך הטיפולי וניכר שיחסו בנוגע לעבירה השתנה במהלך הטיפול והוא הביע חרטה על מעשיו וחש בושה על התנהלותו. פורט כי הנאשם שולב בעבודה במפעל ועתיד לעבור למסגרת הוסטל. נוכח זאת התבקשה דחייה נוספת.

בתסקיר האחרון מיום 31.12.23, ציין שירות המבחן שבמהלך תקופת הדחייה, שולב הנאשם בהוסטל ומעוניין לעבור לקהילת בוגרים ולהמשיך עבודתו במפעל. גורמי הטיפול ציינו שהנאשם עדיין מתקשה ביצירת

קשר פרטני ומתקשה לבחון חלקיו הבעייתיים ומבטא תחושת מיצוי טיפול בתחום התמכרויות אך נמסר שבמידה ויוטל צו מבחן הוא ייענה להמשך טיפול.

שירות המבחן ציין שערך שיחת וידאו עם הנאשם ממנה עלה שהנאשם הפיק המיטב מההליך וניכר כי מעוניין לעבור טיפול פסיכיאטרי מעמיק. לצד זאת ביטא היעדר מוטיבציה להמשך טיפול בתחום ההתמכרויות. בדו"ח המסכם של ועדה בעניינו הומלץ על המשך טיפול בתחום ההתמכרויות וזאת מעבר לטיפול פסיכיאטרי. שירות המבחן ציין שהנאשם לא היה שבע רצון מהמלצות הועדה המסכמת ובשיחה נוספת עימו שירות המבחן שיקף בפני הנאשם חשיבות הטיפול הייעודי בהתמכרויות, הנאשם ביטא אמביוולנטיות אך ציין שמוכן להשתלב בהליך טיפולי מתוך רצונו לשתף פעולה ויצר קשר עם היחידה להתמכרויות לצורך שילוב בטיפול.

נוכח כל האמור, סבר שירות המבחן שיש חשיבות להעמדת הנאשם בצו מבחן. שירות המבחן ציין שמתרשם שהנאשם גילה מחויבותו להליך הטיפולי וניכר שמביע חרטה ונוכח האמור המליץ שירות המבחן על הטלת ענישה חינוכית הכוללת צו של"צ בהיקף 80 שעות מתוך רצון שלא לפגוע בפרנסתו של הנאשם ומתוך מטרה לחזק חלקיו החיוביים של הנאשם.

ראיות וטיעוני הצדדים לעונש

6. המאשימה הגישה גיליון הרישום הפלילי של הנאשם (ת/1) וכן גזר הדין בת"פ 25918-09-21 הכולל מאסר על תנאי בן 5 חודשים (ת/2).

7. **ב"כ המאשימה** עמדה על נסיבות כתבי האישום, היא ציינה שבתיק האב הנאשם הורשע בתקיפה לשם גניבה כלפי אביו בן ה-90, הדף אותו ולקח ממנו את תיקו האישי והוציא ממנו סכום כסף. בתיק המצורף הורשע בעבירה של תקיפה והיזק לרכוש בכך שבעת שהיה שרוי תחת השפעת אלכוהול התפרע בביתו, ומשקם אחיו המתלונן וניסה להרגיעו תקף אותו הנאשם ותוך כדי התקיפה בעט בדלת החדר ופער בה חור.

בהמשך ציינה ב"כ המאשימה, הערכים המוגנים שנפגעו ומידת הפגיעה בהם, היא ביקשה להדגיש שבשני המקרים מדובר באלימות שנקט הנאשם כלפי בני משפחתו.

בהתייחסה למתחמי הענישה עתרה בנוגע לת"פ 23965-04-22, למתחם ענישה הנע בין 9 ל- 24 חודשי מאסר בפועל והפנתה לת"פ 57458-0117 כתימוכין לעתירתה. ובנוגע לת"פ 9914-08-20, עתרה למתחם ענישה הנע בין 9 ל- 18 חודשי מאסר בפועל.

ב"כ המאשימה ציינה שהנאשם בעל עבר פלילי משמעותי בתחום האלימות והרכוש. העבירה כלפי אביו בוצעה בסמוך לשחרורו ממאסר. הנאשם אומנם לקח אחריות על מעשיו אולם לחובתו מאסר על תנאי 5 חודשים בגין עבירה דומה שהמטרה השגת כסף לצורך רכישת סם, דבר שלא הרתיעו מלשוב ולבצע עבירות. הנאשם מכור לסמים, בעבר שולב בהליכי שיקום. בהתייחסה לתסקירי שירות המבחן ציינה כי הנאשם עבר שני ניסיונות טיפוליים משמעותיים לפני 12 שנים ולפני 6 שנים, אך למרות זאת הוא שב למעגל הפשיעה. שירות המבחן מציין שהנאשם עובר כיום שוב כברת דרך טיפולית אך מהעבר השני מציין שירות המבחן

שהנאשם עדיין זקוק להמשך טיפול ואילו הנאשם מביע רצון לסיום הטיפול בניגוד לעמדת גורמי הטיפול ומביע אמביוולנטיות בנוגע להמשך טיפול ביחידה להתמכרויות.

ב"כ המאשימה, ציינה שאינה מתעלמת מהטיפול ארוך הטווח שעבר הנאשם אך סבורה שהתסקיר אינו מתאר השיפור שחל בנאשם אלא מתאר הקושי ואי הרצון של הנאשם להמשיך בטיפול. כאשר בסיכום הדברים שירות המבחן, ממליץ על הטלת צו מבחן וצו של"צ על מנת שלא לפגוע בפרנסתו של הנאשם. לדעת המאשימה המלצת שירות המבחן אינה כוללת התמונה המלאה ומתעלמת משיקולי גמול והרתעה.

נוכח האמור, סבורה ב"כ המאשימה, שצבר האירועים בכתבי האישום והעובדה שלחובת הנאשם מאסר על תנאי מחייבים הטלת מאסר בפועל משמעותי. כאשר מיקום עונשו של הנאשם בתוך מתחמי הענישה יושפע מהליך הטיפול שעבר ואין לסטות ממתחמי הענישה ולכן עתרה למיקום עונשו בשליש התחתון של המתחמים להם עתרה בצירוף הטלת ענישה נלווית.

8. **ב"כ הנאשם**, התייחס בתחילה למתחמי הענישה ועתר לגבי ת"פ 23965-04-22 למתחם ענישה הנע בין 3 חודשי מאסר בפועל שיכול וירוצו בעבודת שירות ועד 12 חודשי מאסר בפועל ולגבי ת"פ 9914-08-20 עתר למתחם הנע בין ממאסר מותנה ל 6 חודשי מאסר בעבודת שירות, שלטענתו יש למקם עונשו של הנאשם בחלק התחתון של המתחם, תוך שציין שהנאשם בעל עבר פלילי שהה במעצר במשך 4 חודשים בגין התיק העיקרי.

9. לחילופין טען כי ככל ויקבע בית המשפט מתחמי ענישה גבוהים יותר, הרי שנוכח שיקולי שיקום יש לסטות ממתחמי הענישה. הוא הדגיש המוטיבציה של הנאשם לשיקום, ההליך המשמעותי ארוך הטווח שעבר הנאשם, הבעת החרטה וגילוי האמפתיה כלפי נפגעי העבירה כל אלו מעידים שהנאשם השתקם.

10. ב"כ הנאשם תיאר ההליך השיקומי שעבר הנאשם, החלטתו לפנות להליך שיקומי למרות שהייתו במעצר 4 חודשים מעידה על כנות הרצון להשתקם ולשנות את מסלול חייו. הנאשם שהה במשך כשנה בקהילה טיפולית לאחר מכן עבר להוסטל בו נמצא גם כיום ועתיד בקרוב לעבור לדירת בוגרים. הנאשם עתיד להשתלב בטיפול ביחידה להתמכרויות בבית שמש.

11. ב"כ הנאשם, עמד על נסיבות חייו המורכבות והקשות של הנאשם כפי שפורטו בתסקירי שירות המבחן, הוא הדגיש כי הנאשם לקח אחריות מלאה על מעשיו. עבר כברת דרך ארוכה בקהילה הטיפולית, הביע מוטיבציה רבה לשינוי והפיק המרב מהטיפול. התמודד עם קשייו, צלח התוכנית הטיפולית ועבר להוסטל בו שוהה עד היום.

12. ב"כ הנאשם, התייחס לכך שהנאשם הביע עייפות כלשהי מההליך הטיפול אך ביקש לציין שזה דבר טבעי לאור חלוף שנה וחצי אינטנסיביות של הליך טיפולי בקהילה. ציין כי למרות תחושת העייפות הנאשם ממשיך בהליך ומקשיב לדברי גורמי הטיפול הדבר בא לידי ביטוי בהשתלבותו הצפויה ביחידה להתמכרויות ומעברו לדירת הבוגרים. ב"כ הנאשם מבקש לאמץ המלצת שירות המבחן לצו של"צ, שכן לטענתו שירות המבחן בחן את מכלול השיקולים והמליץ בצדק על הטלת צו של"צ נוכח ההליך ארוך הטווח שעבר הנאשם ומחויבותו לטיפול והבעת החרטה. ב"כ הנאשם, ביקש לציין שהטלת עונש בדרך של עבודת שרות תפגע בעבודתו הנוכחית. שירות המבחן מבין זאת ולכן המליץ על של"צ,

הוא הדגיש ששהייתו במסגרת תעסוקתית הינה חלק מההליך השיקומי. בהמשך הפנה ב"כ הנאשם לפסיקה בה בתי המשפט בעבירות אלימות בחרו לסטות ממתחמי הענישה בשל שיקולי שיקום.

13. הנאשם בדברו לפני גזירת עונשו, ביקש לציין שזו הפעם הראשונה בה סיים בהצלחה הליך טיפולי, הוא ציין שעבר כברת דרך ארוכה קשה ומשמעותית ולראשונה מצליח להתמודד עם קשייו וכעת בעל תובנות לגבי עברו הפלילי, התמכרותו הקשה לסמים והתמודדות עם נסיבות חייו המורכבות. הוא ציין שכיום מצוי בקשר טוב עם אביו, נקי מסמים ומאלכוהול ומעוניין להמשיך בהליך הטיפולי. ציין כי מדבר בפתיחות ואומר את עמדותיו אולם הוא קשוב לטיפול ומעוניין להמשיך בו, מסר על רגשי אשם גדולים אותם נושא על גבו בשל ביצוע העבירות.

דין והכרעה

14. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין במקרה בו מדובר במספר עבירות על בית המשפט לקבוע האם מדובר באירוע אחד או במספר אירועים, בעניינו לא קיימת מחלוקת בין הצדדים בנוגע לקביעת שני מתחמי ענישה שונים עבור כל כתב אישום בנפרד.

15. קביעת מתחם העונש ההולם למעשה העבירה נעשית בהתאם לעקרון ההלימה. לשם קביעת מתחם העונש ההולם יש להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

ת"פ 23965-04-22 - עבירות תקיפה לשם גניבה וגניבה

16. עבירת תקיפה לשם גניבה, מגלמת בתוכה עבירת אלימות ועבירת רכוש, הערכים המוגנים הנפגעים כתוצאה מעבירה זו דומים לערכים המוגנים במסגרת עבירת השוד ובתי המשפט נוטים להטיל עונשים הכוללים רכיב של מאסר בפועל וזאת בהתחשב בעוצמת התקיפה ותוצאותיה ראה הנאמר ברע"פ 2797/09 גולן נ' מדינת ישראל (02.04.09): **"עבירות התקיפה לשם גניבה, ובמיוחד כאשר עבירות אלו מופנות כלפי החלש ותוך שימוש באלימות, הינן חמורות ביותר ויש בהן משום תופעה שיש לעקרה משורש"**.

17. **הערכים החברתיים שנפגעו** כתוצאה מביצוע עבירת הגניבה, הינם שלום הציבור, פגיעה בתחושת הביטחון, בסדר הציבורי, בהגנה על רכוש, קניינו, פרטיותו ושלוות נפשו של הציבור (ע"פ 7641/09 אברהם הירשזון נ' מדינת ישראל (04.07.2011); ע"פ 7085/93 נג'אר נ' מדינת ישראל, פ"ד נא (4) 221 (1997)). חומרת עבירה זו נגזרת גם מהעונש שקבע המחוקק, עונש מרבי של שלוש שנות מאסר. בתי המשפט עמדו לא אחת על הערכים המוגנים הנפגעים כתוצאה מביצוע עבירת גניבה (ראה דנ"פ 2334/09 ישראל פרי נ' מדינת ישראל, פ"ד סד' (3) עמ' 502 (2011)).

18. **מידת הפגיעה בערכים החברתיים** הינה ברף הבינוני בשים לב, לנסיבות ביצוע העבירות, לאופי האלימות בה נקט הנאשם ולעובדה שהמתלונן לא נפגע פיזית בשל מעשיו של הנאשם.

19. **הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות** - מהנסיבות המתוארות בכתב האישום, ניכר כי אין מדובר באירוע שתוכן מראש, אולם אין בכך כדי להפחית מחומרת המעשה. שקלתי לחומרא את העובדה כי מדובר בעבירה שבוצעה כלפי בן משפחה, אביו של הנאשם, בתוך ביתו, ושהרקע לביצוע העבירה השגת כסף לצורך מימון סם, הנאשם פעל בתעוזה רבה וללא כל היסוס. עניין זה בא לידי ביטוי ביתר שאת, בביצוע עבירה לשם גניבה, הנאשם נאבק במתלונן וחסף מידו את תיקו האישי הוציא מתוכו

את הכסף ויצא מהדירה. אמנם לכאורה לא נגרם כל נזק פיזי למתלונן, אך אין כל ספק כי אירוע זה גרם לטלטלה נפשית למתלונן.

20. **בחינת מדיניות הענישה במקרים דומים מעלה כי ניתנה ענישה במגוון רחב, תוך התחשבות בנסיבותיו של כל מקרה ומקרה:**

א. ת"פ (ב"ש) 15545-03-13 **מדינת ישראל נ' פלוני** (19.2.14) - הנאשם הורשע על יסוד הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעבירת תקיפה לשם גניבה, בכך שחטף מידה של המתלוננת שהלכה ברחוב, את מכשיר הטלפון שהחזיקה ונמלט מהמקום. מתחם העונש ההולם שנקבע נע **בין מאסר מותנה לבין 11 חודשי מאסר**. מדובר בנאשם בגיר-צעיר, נעדר עבר פלילי, פיצה המתלוננת עוד בטרם נגזר דינו. הוטל על הנאשם מאסרים, **פיצוי, קנס, וצו מבחן**.

ב. ת"פ (מחוזי-חיפה) 51506-06-15 **מדינת ישראל נ' חדיד** (26.06.16) - הנאשם, אשר הורשע בעבירות של תקיפה לשם גניבה וגניבה, בכך שתיאם עם המתלוננת את רכישת מכשיר טלפון הנייד שלה ולאחר שפגש בה משך את המכשיר מידיה תוך שהוא דוחף אותה כדי לגנוב את המכשיר. בית המשפט קבע מתחם ענישה הנע בין **3 חודשי מאסר בפועל שיכול וירוצו בעבודות שירות ל 12 חודשי מאסר בפועל**. הנאשם בן 19, שניתנה לגביו המלצה חיובית משירות המבחן, נדון לששה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות לצד ענישה נלווית.

ג. ת"פ (שלום ב"ש) 63233-06-16 **מדינת ישראל נ' מקריס** (5.12.16) - הנאשם הורשע, לפי הודאתו, בעבירות של תקיפה לשם גניבה וגניבה, בכך שתקף את המתלונן וגנב ממנו את הטלפון הנייד. בית המשפט אימץ הסדר הטיעון שהוצג על ידי הצדדים והטיל על הנאשם 6 חודשי מאסר בפועל, הפעלת מאסר על תנאי, מאסר על תנאי, קנס ופיצוי למתלונן.

ד. ע"פ 38524-11-17 **MICHAELI MULUGETA נ' מדינת ישראל** (20.03.18) - נדחה ערעורו של נאשם שהורשע בעבירה של תקיפה לשם גניבה, בכך שבעת היותו שיכור תפס בצווארה של המתלוננת ומשך אותה במעלה הרחוב, נטל את תיק הגב שנשאה על כתפה ונמלט מהמקום. בית המשפט השלום קבע מתחם ענישה הנע בין **9 חודשי מאסר בפועל ל 24 חודשי מאסר בפועל**. הנאשם, נעדר עבר פלילי, נדון ל-9 חודשי מאסר בפועל, בצירוף ענישה נלווית.

21. לאור כל האמור לעיל, נוכח עובדות כתב האישום המתוקן, אופי העבירות אותם ביצע הנאשם, ולאור עקרון ההלימה, אני קובע כי מתחם העונש ההולם בנסיבות תיק זה נע החל מ-9 חודשי מאסר ועד 18 חודשי מאסר בפועל בצירוף ענישה נלווית.

ת"פ 9914-08-20 - תקיפה והיזק לרכוש

22. **הערכים המוגנים שנפגעו**, עבירת תקיפה פוגעת בשלמות גופו של אדם בשלוות נפשו ותחושת ביטחונו האישי וביכולתו להגן על הואיל ומדובר בעבירות במסגרת התא המשפחתי, נפגע גם ערך חברתי נוסף של שלמות התא המשפחתי ותחושת המוגנות בתוך התא המשפחתי.

23. **מידת הפגיעה בערכים המוגנים** הינה משמעותית **בשים לב לנסיבות ביצוע העבירה**, הנאשם נקט

באלימות פיזית כלפי אחיו לאחר שהתבקש לשמור על השקט.

24. **הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות - מהנסיבות המתוארות בכתב האישום, ניכר כי אין מדובר באירוע שתוכנן מראש, אולם אין בכך כדי להפחית מחומרת המעשה. שקלתי לחומרא, את העובדה כי מדובר בעבירה שבוצעה כלפי בן משפחה, אחיו של הנאשם, בתוך ביתו, באישון לילה הגיע הנאשם לבית בעודו שרוי תחת השפעת אלכוהול וכאשר התבקש לשמור על השקט החל לנקוט באלימות כלפי אחיו אחז בצווארו והצמידו לקיר.**

25. **בחינת מדיניות הענישה במקרים דומים מעלה כי ניתנה ענישה במגוון רחב, תוך התחשבות בנסיבותיו של כל מקרה ומקרה:**

א. ע"פ (חיפה) 18735-11-09 **בוקאעי נ' מדינת ישראל** (07.01.10) נדחה ערעורו של נאשם שהורשע בעבירה של תקיפה סתם, איומים והחזקת סכין, בכך שתקף את אחותו - הכה בגופה באזור הצוואר, איים על בני משפחתו. כאשר הגיעו שוטרים למקום אחז בסכין ואיים. הנאשם בעל עבר פלילי קודם, נדון ל 6 חודשי מאסר בפועל למרות המלצת שירות המבחן להטלת צו של"צ.

ב. בת"פ (קריות) 19685-08-20 **מדינת ישראל נ' א.ג.** (09.11.20) הורשע הנאשם בהתאם להודאתו בעבירות של תקיפה סתם, היזק לרכוש במזיד ואיומים. הנאשם הגיע לבית הוריו קילל וצעק לעבר הוריו, וזאת על רקע רצונו שאביו ישלם עבורו חוב כספי. הנאשם שבר חפצים בבית וכן תקף את אביו באגרופים ומשך בשערותיו, משהתערבה האם תקף גם אותה הדף ראשה לקיר כמו כן דחף את אחותו. הנאשם איים על שוטר שהגיע למקום. **בית המשפט קבע מתחם ענישה הנע בין מספר חודשי מאסר בפועל שניתן לרצותם בעבודת שירות ועד 18 חודשי מאסר בפועל.** הנאשם בשנות השלושים לחייו בעל עבר פלילי מכביד נדון ל 6 חודשי מאסר בפועל.

ג. ת"פ (ק"ג) 27791-08-16 **מדינת ישראל נ' פלוני** (09.06.20) - הנאשם הורשע בהתאם להודאתו בעבירות איומים ותקיפה סתם כנגד אחיותיו בנוסף צירף תיק תקיפה הגורמת חבלה של ממש כנגד אחותו ותיק של החזקת סם לצריכה עצמית, לגבי כל אחד מהאישומים הנוגעים לאלימות קבע בית משפט מתחם ענישה הנע בין מאסר מותנה ל 10 חודשי מאסר בפועל, **הנאשם נעדר עבר פלילי נדון ל 4 חודשי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות.**

ד. בת"פ (רמלה) 28150-05-11 **מדינת ישראל נ' אלמגור** (28.01.13) הורשע נאשם, בהתאם להודאתו, בביצוע עבירת תקיפה סתם ואיומים כנגד אחיו ואחותו. בית המשפט קבע מתחם ענישה בגין עבירת התקיפה הנע בין של"צ לשנת מאסר בפועל והשית על הנאשם בגין שתי העבירות 3 חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות, לצד מאסרים מותנים ופיצוי. הנאשם בעל עבר פלילי קודם.

26. לאור כל האמור לעיל, נוכח עובדות כתב האישום המתוקן, אופי העבירות אותם ביצע הנאשם, ולאור עקרון ההלימה, אני קובע כי מתחם העונש ההולם בנסיבות תיק זה נע החל ממספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודת שירות ועד 12 חודשי מאסר בפועל בצירוף ענישה נלווית.

גזירת העונש המתאים לנאשם - סטייה מטעמי שיקום

27. סעיף 40ד(א) לחוק העונשין קובע כי בית המשפט רשאי לסטות ממתחם העונש משיקולי שיקום, אם **"מצא כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם"**. סעיף זה מבטא עמדת המחוקק כי יש ליתן, לעתים, מעמד בכורה לשיקול השיקומי על חשבון העיקרון המנחה בענישה, הוא עיקרון ההלימה, והכל במקרים המתאימים לכך. השיקולים שניתן לשקול בהקשר הינם בין היתר: **"...המוטיבציה שהפגין האדם שהורשע להשתקם; הליך של גמילה מהתמכרות שהוא עובר; השתלבות מוצלחת בהליכים טיפוליים שונים; אינדיקציות לשינוי עמוק בהתנהגות ובדרך החשיבה; הבעת חרטה כנה על המעשים והפגנת אמפתיה כלפי נפגעי העבירה"** (ראה ע"פ 6637/17 קרנדל נ' מדינת ישראל, פסקה 24 לחוות דעתה של חברתי השופטת ד' ברק-ארז (18.04.2018)).

28. ככל וקיים חשש לפיו מאסר בפועל של נאשם עשוי לאיין את התהליך השיקומי בו מצוי או לפגוע בו באופן ניכר יש להעדיף את שיקולי השיקום על פני השיקולים האחרים העומדים בבסיס הענישה (ע"פ 7555/14 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (10.6.2015)). ואכן, לנוכח הלכות אלה, בית המשפט העליון סטה לא אחת ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום (ראה ע"פ 1903/13 עיאשה נ' מדינת ישראל (14.7.2013); ע"פ 4609/14 צורדרקר בסט נ' מדינת ישראל (1.3.2015); ע"פ 779/15 פלוני נ' מדינת ישראל (12.4.2015); ע"פ 3381/16 אלקרינאוי נ' מדינת ישראל (10.7.2016)).

29. בעניינו של הנאשם, אין חולק כי העבירות שביצע הנאשם הן חמורות ועל בית המשפט להעביר מסר מוחשי וברור כנגד כל מי שביצע עבירות מסוג זה, יחד עם זאת, יש לערוך איזון בין האינטרס הציבורי בהרתעה וההכרח להילחם ביד קשה בעבירות אלו לבין האינטרס האישי של הנאשם.

30. תסקירי שירות המבחן מלמדים על כך שהנאשם עבר תהליך שיקום וגמילה עקבי ומשמעותי. בכל תסקיר מתואר נדבך נוסף של התקדמות בהתנהלותו, תפיסתו וגישתו. למעשה מתקיימים רוב רובם של השיקולים שצוינו לעיל. כפי שעולה מתסקירי המבחן, ההתקדמות והשינוי שחלו באים לביטוי במספר מישורים. במישור הרגשי-פנימי, הנאשם למד להתמודד עם הקשיים הרגשיים שליוו אותו עובר לביצוע העבירות וביתר שאת לאחריהן. בנוסף הביע הנאשם גילויי חרטה כנים ואף הביע צער על התנהלותו האלימה כלפי בני משפחתו וניכר שההליכים הפלילים היוו עבורו גורם מרתיע. בהתאם לכך, גם הסיכוי להישנות עבירות מצידו פחת באופן משמעותי. במישור הטיפולי, הנאשם נטל חלק במשך תקופה ארוכה במספר מסגרות בהם הפגין מחויבות ומוטיבציה גבוהה לעבור שינוי. במבט רחב יותר ניתן לציין כי במועד ביצוע העבירות הנאשם היה מצוי במצב כאוטי על רקע שימוש בחומרים משני תודעה וכעת נחלץ ממצב זה וניכר שהשכיל לשנות דרכו.

31. עוד מצאתי לנכון לציין את דבריו הכנים של הנאשם במסגרת הטענות לעונש, כאשר פירט את רגשות האשם שנושא על גבו, את התיקון שעשה עם עצמו ואל מול בני משפחתו ורצונו להמשיך בהליך הטיפולי למרות הקשיים איתם מתמודד. לאור האמור לעיל ולאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים ועיינתי בתסקירי שירות המבחן ובחנתי את מכלול השיקולים, מצאתי לנכון לסטות ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום.

מאסר על תנאי

32. תכליתו ומטרתו של עונש מאסר על תנאי הינה להרתיע את הנאשם מלשוב ולבצע עבירות, ראה הנאמר בסעיף 55 (א) לחוק העונשין, הכלל הינו שנאשם אשר נדון למאסר על תנאי והורשע בגין עבירה נוספת, יצווה בית המשפט על הפעלת המאסר על תנאי אולם החריג לכלל בסעיף 56 (א) לחוק העונשין, קובע שבמקרה בו נאשם עבר עבירה נוספת שיש בה כדי להפעיל את עונש המאסר המותנה, בית המשפט רשאי להורות על הארכת תקופת התנאי וזאת לאחר שהשתכנע כי קיימים טעמים להארכה וכי בנסיבות העניין לא יהיה זה מוצדק להפעיל את התנאי, בית המשפט העליון בפסיקתו קבע "במצבים שבהם מוצדק לתת לנאשם הזדמנות נוספת לחזור לדרך הישר, כאשר הוא מראה סימנים המניחים יסוד לציפייה כי כך יהיה" (ראה רע"פ 7391/08 מחאג'נה נ' מדינת ישראל, (14.09.09). רע"פ 4902/14 בן צבאן נ' מדינת ישראל, (16.07.14).

33. כהמשך לאמור לעיל, מצאתי כי במקרה זה קיימת הצדקה להורות גם על הארכת המאסר המותנה בן 5 חודשים שתלוי ועומד כנגד הנאשם, וזאת בהמשך לשיקולים שפורטו לעיל בנוגע לסטייה ממתחם הענישה משיקולי שיקום ולאחר שנתתי דעתי למסכת חייו של הנאשם, לנסיבותיו האישיות המורכבות ולדרך השיקומית המתמשכת האדוקה בה צועד כעת. כל זאת הביאני למסקנה כי הנאשם הפנים החומרה והפסול שבמעשיו ומתוך רצון לעודדו להמשיך בדרך זו אני סבור שיש להורות על הארכת התנאי. יחד עם זאת אציין כי על הנאשם לדעת לנצל הזדמנות זו ולא לשוב ולבצע עבירות, בית המשפט נותן אמון בנאשם ומצפה ממנו כי ידע לקחת הזדמנות זו ולשוב לדרך הישר.

34. בנוסף, מצאתי להתחשב בתקופת המעצר אותה ריצה הנאשם מאחורי סורג ובריח עד לשחרורו בתנאים מגבילים ובמסגרת השיקומית בה נתון כעת וזאת לעניין העונש שיש להשית על הנאשם בגין מעשיו. שקלול נתונים אלו מביא למסקנה כי יש להעדיף את המלצת שירות המבחן ולהשית על הנאשם עונש בדרך של צו של"צ ולא בהטלת מאסר בדרך של עבודות שירות וזאת בשים לב לכך כי הנאשם משולב בתעסוקה במסגרת ההליך הטיפולי והטלת עונש של עבודת שירות תקטע את מקום התעסוקה ותפגע בהליך השיקומי טיפולי בו מצוי הנאשם. עם זאת, אני סבור כי נוכח החומרה הגלומה בעבירות אותן ביצע הנאשם יש להשית צו של"צ מורחב במספר שעות משמעותי יותר מהמספר שהומלץ על ידי שירות המבחן.

סוף דבר

35. **לאחר ששקלתי את כל השיקולים דלעיל ונתתי דעתי למכלול הנסיבות, לטיעוני הצדדים, לערכים המוגנים שנפגעו ולמידת הפגיעה בהם, למדיניות הענישה הנוהגת ולהמלצת שירות המבחן, אני גוזר על הנאשם עונשים כדלקמן:**

א. מורה על צו של"צ בהיקף 180 שעות. שירות המבחן יגיש פירוט תכנית לביצוע צו השל"צ ובהתאם לכך תינתן החלטה משלימה.

ב. מורה על הטלת צו מבחן למשך שנה. הנאשם מוזהר כי עליו להמשיך ולהשתלב בהליך הטיפולי בהתאם להנחיות ודרישות שירות המבחן וכן לבצע את צו השל"צ במלואו. הפרת צו המבחן או אי ביצוע צו השל"צ עלול להביא להפקעת צו המבחן וצו השל"צ וגזירת עונשו מחדש.

ג. מורה על הארכת מאסר על תנאי בן 5 חודשים שהוטל על הנאשם בתיק ת"פ 25918-09-21 וזאת לתקופה של 3 שנים מהיום.

ד. הנאשם יצהיר על התחייבות כספית על סך 3,000 ₪ שלא יעבור עבירה בה הורשע בתיקים שבפני לתקופה של שנתיים מהיום. **[ההתחייבות תוצהר לפרוטוקול].**

המזכירות תעביר העתק גזר הדין לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ו' אדר א' תשפ"ד, 15 פברואר 2024, בהעדר הצדדים.